

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА ОКУПУВАЛИ ГОЛЯНДСЬКУ ГВІЯНУ В ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ

ВАШІНГТОН. — На основі порозуміння між Америкою й голландським урядом в Лондоні та Бразилією, американські війська окупували 24 листопада ц. р. Голландську Гвіяну (Суринам), що лежить на північно-східному побережжі Південної Америки. Кольонія ця граничить з англійськими та французькими кольоніями тої самої назви. Рівночасно з Білого Дому повідомляють, що Бразилія згодилася дати співпрацювати в справі оборони Полудневої Америки та готова неабаром повзати такі самі превентивні міри відносно французької Гвіяни. Хоч як офіційну причину окупації Голландської Гвіяни подано охорону продукції бокситу, який добувають там у великій кількості, проте загально вважають, що окупацію політичним рухом, зверненням проти уряду Віші. Це тим більше правдоподібно, що президент Рузвельт задумує дати значущу матеріальну допомогу комітетови „Вільних Французів“ на основі „ленд-ліз“ закону. До цього кроку, як кажуть, спонукало Америку усунення ген. Вейгана з Північної Африки.

СЕНАТОР ПЕРЕДБАЧУЄ ЗАХОПЛЕННЯ МАРТИНІКИ

ВАШІНГТОН. — Сенатор Пепер, якого часто вважають речником президентової заграничної політики, заявив, що вслід за окупацією Голландської Гвіяни американські війська можуть захопити також французькі посілости, а саме Гвіяну та Мартиніку. Усунення ген. Вейгана з Північної Африки, говорив Пепер, означає, що Віші йде Гітлеру цілком на руку, тому Америка мусить повзати всі міри обережності щодо заморських французьких кольоній.

„ВІЛЬНІ ФРАНЦУЗИ“ ДІСТАЮТЬ ПОЗИЧКУ ВІД АМЕРИКИ

ВАШІНГТОН. — Делегація „Вільних Французів“ повідомляє, що президент Рузвельт одобрив бажану грошову позику для ген. де Голля. В листі до Едварда Р. Стетініуса президент Рузвельт ствердив, що оборона кожної території, що є під контролем „Вільних Французів“, є частиною оборони Злучених Держав Америки.

АМЕРИКА І ЯПОНІЯ НА ШЛЯХУ ОГРАНИЧЕНОГО ПОРОЗУМІННЯ

ВАШІНГТОН. — Повідомляють, що секретар стейту Кордел Гол та японський висланник Сабуру Курусу устійили спільну базу для ограниченого порозуміння між обома державами. Таке ограничене порозуміння спричиниться до відруження американсько-японських відносин на Пацифіку. Америка мала пропонувати Японії такі точки порозуміння: 1. зречення з боку Японії дальших підбоїв на Тихому океані та в Сибірі, 2. відтягнення японських військ з Індокитаю. За це Америка годиться „відморозити“ японські капітали в Америці й знести частинне ембарго та допустити Японію до більшого користання з сировини на південному Пацифіку, в Індокитаю та Голландській Східній Індії. Секретар стейту Кордел Гол відбуде другу конференцію з представниками Великої Британії, Китаю, Голландії й Австралії в справі американсько-японських переговорів.

ВІДКРИТО ДЕРЖАВНИЙ ЗАГОВІР В ПАНАМІ

ПАНАМА. — Поліція арештувала 9 добре відомих панамців, які планували державний переворот та зміну уряду Панами, на чолі якого мав стати Анібаль Ріос, третій заступник президента та б. представник Панами в Перу. Провідниками того заговору мають бути Антоніо Ангвізола, член Національного Зібрання, та Фабіан Веларде, визначний правник. Обидва вони стояли в тісному контакті з усуненим президентом Арнульфом Аріасом.

ДАЄС КАЖЕ, ЩО КОМУНІСТИ „ОРГАНІЗУВАЛИ І НАДУЖИВАЛИ ЛІБЕРАЛІВ“

ФІЛІДЕЛЬФІЯ (Па.). — Б. Мандель, спеціальний агент Комітету Даеса, який признався, що сам колись був комуністом і менаджером большевицької газети „Дейлі Воркер“, заявив, що комуністична партія організувала американських лібералів та використовувала їх опісля для своїх, дебто московсько-большевицьких цілей. Свої зізнання зложив Мандель перед філадельфійською радою суспільної допомоги.

ІНТЕЛЕКТУАЛИ ДОМАГАЮТЬСЯ ОРГАНІЗАЦІЇ СВІТА ПІСЛЯ ОДНОГО ПЛАНУ

ГАБАНА (Куба). — З рамені Кубанської Національної Комісії для Інтелектуальної Співпраці відбулася тут конференція учених в справі встановлення одного плану для цілого світа. В ній взяли участь рівнож американські професори. Карльо Сфорца, б. італійський міністер заграничних справ, заявив, що інтелектуали є відповідальні нарівні з політиками за упадок демократії в Європі. Дж. Вуд Кроч, професор Колумбійського Університету, твердив, що вчені повинні працювати проти тоталітаризму, а відомий французький письменник Жиль Ромен був того погляду, що вони мають велику відповідальність у відбудові ладу у світі. Маршал Г. Стюен, з Гарвардського Університету, заявив, що неможливе є цілковите об'єднання обох Америк; різниці між ними надто великі, тому вони повинні себе доповняти для кращої співпраці на користь західної півкулі.

БРАЗИЛІЯ ПІДДЕРЖУЄ ОКУПАЦІЮ ГОЛЯНДСЬКОЇ ГВІЯНИ АМЕРИКОЮ

З Ріо де Жанейро, столиці Бразилії, повідомляють, що окупація Голландської Гвіяни американськими військами зустрілася з загальним одобренням бразилійського уряду та суспільства. Міністерство заграничних справ повідомило, що прийшло до порозуміння між Злученими Державами Америки, Бразилією та Голандією в справі охорони Гвіяни, та що Бразилія всебічно піддержує останній американський крок в цій справі. Д-р Аранга, міністер заграничних справ, який вернувся з поїздом до Аргентини, піддержав цей погляд уряду. Бразилійці, як повідомляють, чуються тепер безпечнішими, коли північно-східне побережжя Полудневої Америки є під протекцією такої сильної держави, як Злучені Держави Америки.

ЖИДИ ОБВИНУВАЮТЬ АНГЛІЙЦІВ ЗА ВІДМОВУ СТВОРЕННЯ ОКРЕМОЇ ЖИДІВСЬКОЇ АРМІЇ

Луїс Ліпскі, президент Американсько-Жидівського Конгресу, що відбувається у Балтіморі, Меріленда, виступив з гострою критикою англійського уряду за відмову створення окремої жидівської армії, яка мала б боротися проти Німеччини. Він твердив, що Чорчил дає постійно виминаючі відповіді, коли жидівські провідники домагаються, щоб на візір поляків, чехів чи греків творили власні національні відділи та під своїми національними прапорами воювати з Гітлером. Інші жидівські провідники, серед яких були представники жидівської еміграції з Полудневої Америки, вzywали до підтримки жидівських зусиль зробити з Палестини національний бастион для жидів цілого світа.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІКАР ПРО ТЕ, ЯК НІМЦІ ТОДУЮТЬ ВОЄННИХ ПОЛОНЕНИХ

Д-р Карліс Найт, головний лікар американської амбасаді в Берліні, який повернувся в Америку на кораблі „Ексамблун“, заявив, що понад мільон бельгійських й британських полонених в Німеччині дістають таку саму поживу як горожани Німеччини. Він твердив, що він мав нагляд над 20 таборами з полоненими та переконався, що вони одержують потрібну кількість поживи з відповідними кальоріями та вітамінами. Вони одержують м'ясо, ярину, сир, рибу, хліб, „ерзати“—єву каву та бараболі. Д-р Найт заявив, що таку саму поживу мають і інші німецькі горожани. Назагал воєнні полонені виглядають добре й чуються здорово. Він говорив також, що Берлін дуже мало потерпів від англійських бомб, але більше знищені є такі міста як Діссельдорф, Франкфурт над Майном і Гамбург.

БРИТАНЦІ В ЛІБІЇ ЗДОБУЛИ ВАЖНУ БАЗУ ГАМБОТ

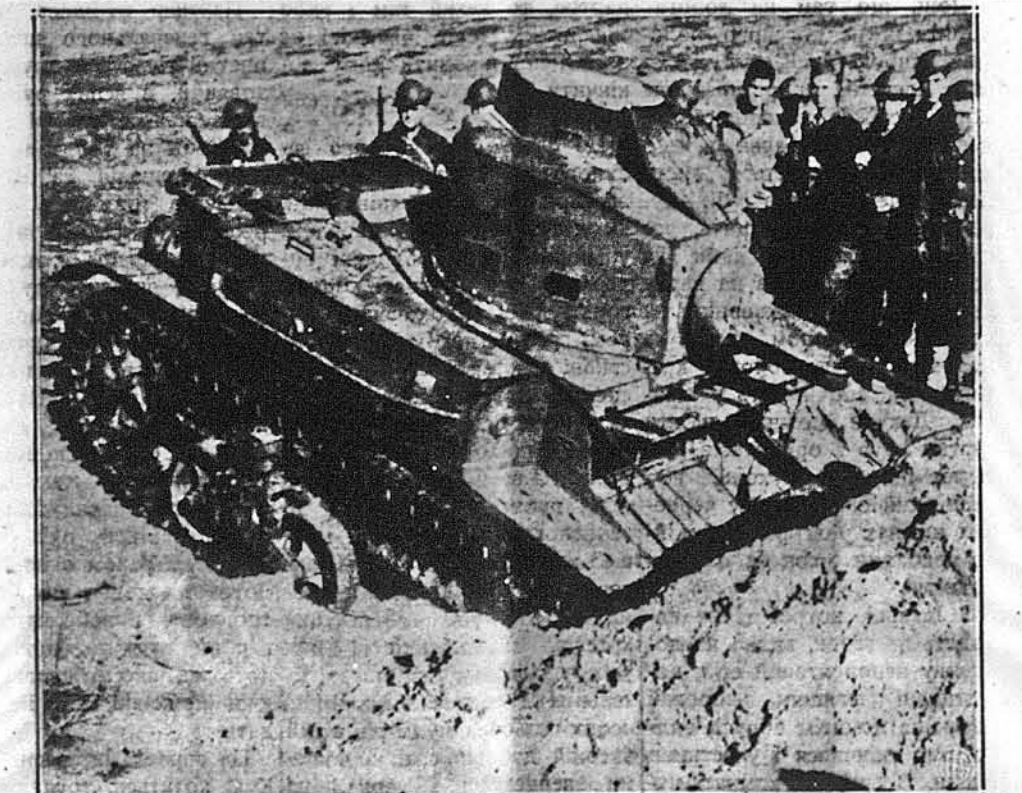
Бритійська офензива в Лібії далі продовжується. Бритійські сили здобули дуже важну базу військ держав „осі“, Гамбот. В тій базі містилися великі склади газоліни, амуніції й інших воєнних матеріалів, konieczних для війни в пустелі. Страшна боротьба повзів відбувається тепер в околицях Режег. Майже усі сили німців є заангажовані в тій боротьбі і їм вислід буде мати рішальне значіння для цілої лібійської офензиви. Дотепер перевага не перехилася ні на одну сторону. Проте британці є переконані, що вони остаточно віднесуть перемогу, бо в них є більші резерви, ніж у німців. Минувлої ночі боротьба повзів була на якийсь час звільнилася, бо повзи мусіли засоблювати себе новою амуніцією та газоліною, а також мусіли понаправляти свої покалічення. В той час цілою силою діяла британська повітряна сила, що має в Лібії перевагу над німецькою повітряною силою.

ІТАЛІЙЦІ СТВЕРДЖУЮТЬ, ЩО БРИТАНЦІ ГЛИБОКО В ЛІБІЇ

Італійські воєнні звідомлення стверджують тяжкі бої в Лібії, а також признають, що британські сили увірвалися на 200 миль в глибину Лібії. Але вони кажуть, що всі напади британських сил є відбиті з тяжкими втратами для британців. За їхніми звідомленнями виходить, що це німецькі моторизовані частини окружили одну британську моторизовану дивізію. Італійські кола признають небезпеку, яка вирине від тих британських сил, які обходять Цирінайку здалека, з виразною ціллю її окружити та дістатися до Бенгазі.

НІМЦІ ПІДСУВАЮТЬСЯ ПІД САМУ МОСКВУ

На московському фронті німці поробили поважні успіхи. Вони затіснили півколо довкола Москви і в однім місці підійшли на 31 миль під місто. В Москві вважають положення дуже грізним.

ПАСТКА НА ПОВЗ. — Військові інженери американської армії, що брали участь у маневрах у південних степах, приготували такий діл, щоб задержати повз. Коли повз пробував вилізти з рова, він не міг цього зробити.

ВІСТКИ ПРО РОЗСТРІЛ 200 УКРАЇНЦІВ В КИЄВІ З БОКУ НІМЕЦЬКОЇ ВЛАДИ

АНКАРА. — Газетна агенція „Оверсіс Ньюс Ейдженсі“ дістала дня 24 листопада ц. р. в Анкарі, Туреччина, таку вістку: „Віля 200 українців, влючаючи кілька членів бувшого провінціального уряду арештували і розстріляли наці після того, як в Києві вибухли заворушення. Таке ми довідалися сьогодні з достовірного джерела. Протинацістичні маніфестації вибухли, як нас повідомляють, по назначенні Альфреда Розенберга правити Україною, чим розвіяно надії українців на незалежність“.

ПІДПИСАННЯ ПРОТИКОМУНІСТИЧНОГО ПАКТУ

БЕРЛІН. — Серед великих парад відбувається в Берліні підписання протикомуністичного пакту, до якого приступили такі нові держави: Фінляндія, Данія, Болгарія, Румунія, Словачія, Хорватія і китайський ляльковий уряд в Нанкіні. Попередніми учасниками цього пакту вже були: Німеччина, Італія, Японія, Мадящина, Манчуко, Іспанія. Разом підписало тепер цей пакт 13 держав.

ЦІЛЬ — ЗНИЩЕННЯ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ

БЕРЛІН. — Німецькі офіційні газети на передодні підписання протикомуністичного пакту заявляли, що завданням німецьких збройних сил є не лиш знищити російський большевизм, але також російський імперіалізм, що сягає багато століть взад. Йосиф Сталін, коли ходить про імперіальні стремління Росії, є прямим нащадком Петра Великого. Большевизм, хоч ріжниться щодо своїх внутрішніх засад, але прямує до того самого, що прямували російські царі, кажуть німецькі газети. Це перший раз, що наці підійшли до справи з цього боку, бо дотепер вони трактували большевизм як виключно „витвір інтернаціонального жидівства“.

ТОКІО ВИСЛАЛО ІНСТРУКЦІЇ КУРУСОВІ

ТАКІО. — Японський уряд вислав своєму представникові в Вашингтоні Курусові наглі інструкції. Зміст тих інструкцій залишається в таємні. Водночас японська преса проявляє чимраз більше зневірення у вислід японсько-американських переговорів. Вона каже, що переговори, які водночас переводить американський уряд з Британією, Голландською Індією, Австралією і Китаєм творять нові перешкоди для японсько-американського порозуміння. Японський уряд робить горячкові приготування до війни. Напруження в Японії віліке й настрій нагадує тишу перед бурєю.

АВСТРАЛІЙСЬКІ ВТРАТИ В ТОБРУЦІ

МЕЛБОРН (Австралія). — Австралійські газети приносять звідомлення про втрати австралійського війська в Тобруці. Австралійці там творили значну більшість з цілої залози, доки їх в останніх місяцях не почали звільнювати і заступати іншими військами, серед них індійцями й поляками. Ця заміна відбувалася нічою морем. За цілий час облоги австралійці втратили в Тобруці лише 500 людей.

КАНАДІЙЦІ ІДУТЬ ДО АНГЛІЇ

ЛОНДОН. — До Англії прибув дотепер найбільший конвой з Канади. Він пройшов зовсім щасливо, не зазнавши ні найменших втрат. Конвою перевозили до Англії моторові частини канадської армії, всілякі пров'язи, а також медичну обслугу. В Англії їх привітав представник уряду. Висказуючи Канаді подяку за її поміч він теж висказав подяку тим силам, що стерегли конвою.

ІТАЛІЙЦІ ЗАТОПИЛИ ХИБНИЙ КОРАБЕЛЬ

ТАНКЕР. — Через помилку італійська субмарина затопила недалеко берегів еспанського Морака еспанський корабель „Кастільо де Оропеза“. Це був один з найкращих еспанських пасажирських кораблів.

БОРІТЬБА СЕРБСЬКИХ ПОСТАНЦІВ З НІМЦЯМИ

АНКАРА. — Сербські повстанці звели боротьбу з одною моторизованою німецькою частиною і її цілковито розбили. Сербське повстання найбільше розгорілось в полуднево-східній частині Югославії.

МОЖЛИВІСТЬ БРИТАЙСЬКОЇ ОФЕНЗИВИ НА БАЛКАНІ

ЛОНДОН. — Бритійські мілітарні кола є такого переконання, що найкращим місцем для британської офензиви на європейський континент, що може наступити наступного року, буде не Італія і перехід через Бренер, тільки Балкан. Балканські народи дуже ворожо наставлені проти німців і колиб британські сили там появилися вони будуть з ними вловні співпрацювати.

Б. МІНІСТЕР БЕК ПІД ПОЛЬСЬКИМ НАДЗОРОМ

СОФІЯ. — Болгарська радіова станція надала новинку з Болгарії, в якій говорить, що німецькі власті в Букарешті поставили біля дому бувшого міністра Бека гостру контролю. Попередньо йому було дозволено свобідно порушуватися бодай біля дому, в яким він мешкає. Тепер він є під домашнім арештом. А то тому, каже болгарське радіо, що він мав звязки з югославськими повстанцями та іншими польськими „агентами“.

„ГІТЛЕРПЛЯЦ“ В ВІЛЬНІ

СТОКГОЛЬМ. — Німецькі власті переіменували назву Катедральної Площі в Вільні на назву „Адольф Гітлер Пляц“. Водночас вони нищать в Вільні місцеві історичні пам'ятники, а на їх місці будують німецькі, надаючи тим містови німецький характер.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Понеділок число три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з понеділка (з англійською частинкою):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІДБИТИЙ ВИЗОВ

У минулу суботу вугільна справа, що від кількох тижнів була певно найважливішою внутрішньою справою в Злучених Державах, досягнула критичної точки. Рівночасно з тим вона досягнула такої стадії, яка дає надію на її розв'язання.

Боротьба відносилася властиво тільки до вугля, що його добувають сталеві копальні. З огляду на те, однак, що сталь це основний військовий продукт, справа прибрала великої ваги. Спирним питанням було питання „закритої шапи“; майнерська юнія домогалася, щоб в копальнях робили тільки юнійні робітники. Це домагання сталеві компанії відкинули, хоча решта копальневого м'якого вугілля признає „закрити шапу“.

Коли заходи довести до якоїсь полагоди спору зійшли на ніла, президент Рузвельт пробував здержати страйк пригладкою, що страйк відобється по-важно на продукції сталі. Президент радив спорячим сторонам: або відложити вирішення спору за закритою шапу до закінчення періоду надзвичайної потреби, або згодитися на розсудний суд. Власники копальні згодні були прийняти котрунебудь пропозицію. Джан Луїс як представник майнерської юнії відкинув обі пропозиції, однак лишив собі вихід тим, що оставив справу для вирішення „політичному комітетові“ юнійної конвенції, що відбулася в минулому тижні.

Тимчасом страйк у копальнях що правда виказав перевагу по стороні прихильників юнії й Луїса, однак рівночасно довів до проливу крові. Били страйкарів страйколомів, бито й страйкарів. На майнерській конвенції в Дітроїті спір теж викликав розбиття серед делегатів. Коли президент конвенції виставив делегатів, щоб повстанням з місць зазначили свою піддержку до політики Рузвельта, то прихильники Луїса сиділи далі мовчки. Поза конвенційною галявою приходило до бійок між двома фракціями.

Остаточно однак, не дивлячись на те, що прихильники Луїса мала більшість на конвенції, конвенція прийняла пропозицію президента Рузвельта, заявившись за другим планом, себто за арбітрацією спору. Тепер справа буде віддана для розгляду комітетові з трьох осіб: з представника майнерської юнії, з представника сталевих баронів і представника публіки.

Ці події публічна опінія зрозуміла як відступ Луїса. Він загрозив урядові таким, чого він не мав відваги виконати. Цим він признав винятковий стан і виняткові обставини. Серед них федеральний уряд має велику силу, належно оправдану цими надзвичайними умовами. Та ці умовини існували вже від довгого часу й Джан Луїс повинен їх був здавна признавати, не намагаючись організації на непопулярність і не доводячи її до внутрішнього розбиття.

АЛЬФОНС ДОДЕ.

ПАРТІЯ БІЛЯРДУ

Після дводенної битви, після лощи під потоками дощу з торішньої на плечах жовнірів ослабли. Тимчасом минули три безсонні ночі, як їх тут лишили переморених, із зброєю в руках, серед калюж на гостинці, серед болота і мокрого землі.

Знесилені утомою, безсонними ночами, в мокрих мундурках вони тутлять один до одного, або розігрівшись, підбадьоряться. Деякі з них сплять стоячи, спершись на торішню сусіда, і у сні ще більше знати втому, недостаток на тих ослаблених, опущених лиях. Дош, болото, ані огню, ані теплої страви, небо нависле і чорне, і вороги доволі. Це страшно... Шож вони тут роблять? Що тут діється?

Гармати звернені гірлами до ліса, наче пильнують чогось. Картачники зачепані дядьт пильно в видокруг. Все, видно, готове до атак. Чомуж не атакують? Чого чекають?

Чекають, приказів, а з головної квартири не присилають їх.

Головна квартира недалеко. Це гарна палата в стилі Людовика XIII, котрої цегли сполоскані дощем блищать на склосах узгір'я. Справді, княжа резиденція варта, щоб на ній розвивали хоругви маршала Франції. З задку за нею велика феса і каміний вал відділяє її від дороги, травники аж до самих дверей, зелені і рівні, окружені вазонами квіток. З другої сторони дому, з середини йдуть ясні трабові алеї, розпростираються як зеркала ставок, де плавають лебеді, а в голубнику з дахом в виді пагоди викрикують пави, золоті фазани і бють крилами. Хоч господарі виїхали, не чути, однак тут опущення, не видно знищення війни. Хоругви шефа армії охороняла тут усе, аж до найменшої квіточки на травнику і справді сильно вражає ця велика тиша, той

Уроена Дилема

Деякі зпосеред українських провідних одиниць уроили собі, що отверта і виразна заява симпатії в бік Британії в її війні з Німеччиною водночас означатиме заяву симпатії для перемоги Сталіна. А цього ніякий шануючий себе українець не може зробити, хоч в Америці ми знаходимось в дуже складних положенні, бо офіційна політика американського уряду недвозначно виявляє симпатії в бік Британії, а також посилає їй на біліни долларів ріжних військових продуктів. А навіть, щоб забезпечити доставку тих продуктів до Англії, починає вже литись американська кров.

Американські українці, безперечно, не хочуть робити щось такого, що пошкодило б їхній прибраній батьківщині. З другого боку вони не хочуть лукавити до своїх сумлінням та не хочуть висказувати слів симпатії в бік кривавого Сталіна. Тому багато з них вибирає третій шлях — шлях мовчанки. Америка нам дорога, каже дехто з них. Але не за твердло же наше серце до тої міри, щоб забути за терпіння наших братів у старім краю. Тому ми закуємо зуби і будемо мовчати. Будемо робити все, що вимагатиме від нас Америка. Будемо купувати бонди державної оборони, давати державі гроші, працюватимемо в військовій промислі, й коли треба буде, підемо до війська і дамо жертву крові. Бо цього треба Америці. Але так з власним сумлінням лукавити не будемо, бо тим ми потоптали не лише наші національні почування, але ще більше — вселюдські, релігійні.

З боку чисто американських інтересів таке відношення повний задовольняє. Америка не хоче від нас нічого більше, як повної лояльності, купування бондів, працювання в військовій промислі, давання рекрута і т. п. Одним словом Америка вимагає від нас того всього, що вимагає від кожного іншого свого громадянина, від ковбоя з Тексас, огорника з Флориди, фермера з Мінесоти, чи робітника, промисловця, або купця з Нью Йорку.

Але, вимагаючи від нас не більше ніж менше ніж дають її корінні громадяни, вона нам описує не дасть ні більше ніж менше, ніж те, що дає своїм власним корінним громадянам. За нашу лояльність, за нашу бонди, працю і рекрута вона скаже нам такий самий спасибі, як ковбейові з Тексасу, фермерові з Мінесоти, чи робітникові з Нью Йорку.

Колиж бо ми хотілиб щогось іншого. Ми хотілиб від Америки в додатку й доброго відношення до наших братів в старім краю. Ми хотілиб, щоб Америка дала тим нашим братам самостійність і обстанула за ними, коли прийдеється їй разом з іншими потугами рішати про новий устрій Європи.

Зрозуміло, що коли ми очікуємо від Америки чогось більше, ніж вона дає своїм корінним громадянам, то й ми мусимо їй дати щось більше від її корінних громадян. Як такий закон на світі: більше хочеш від мене, більше давай мені. Шож ми можемо Америці більше дати?

Першусього мусимо станути на становищі, що в закордонній політиці все рішають чисті вираховані інтереси кожного краю. Америка може допомогти нашим братам відискати їхню самостійну державу лише тоді, коли вона буде переконана, що та держава буде обертатись в орбіті її впливів і буде доповняти американські інтереси, а не тим інтересам шкодити. Станувши на цим становищі ми прийдемо до чергового кроку і зрозуміємо, що треба нам тут повести таку політично — освідмлюючу роботу серед компетентних американських чинників, яка доказувала б їм, що самостійна українська держава може зовсім добре існувати без чужої, зокрема без німецької помочи і така самостійна держава ще краще вміщатиметься в тім міжнароднім суспільнім ладі, який готують англо-саксонські краї, ніж в тім, який готує Гітлер. Після цього кроку, який, безперечно, вимагатиме від нас багато праці, часу і гроші, ми повинні жертвувати Америці наші услуги й звілься служити як чинник прихильний проамериканської пропаганди серед великого українського народу. Така робота не вже буде щось більше, ніж дає ковбоя з Тексас, чи фармер з Мінесоти і за те ми можемо опісля більше домогатись від Америки.

Всетаки на ту дилему „визнання Сталіна“, яку ми поставили на початку, ми ще не відповіли. Тому поставмо чераз питання рубом: Невже дійсно ми висказуємо бажання перемоги Сталіна, коли висказуємо бажання перемоги Британії та Америки? — Ні. Ці дві справи не мають нічого спільного. В американських політичних і церковних колах є багато поважних осіб, які отверто кажуть, що найкраще для Америки буде, коли ті два диспозити, сталінський і гіт-

Ми і „Брати“ -- Слов'яни

Канадійський часопис „Новий Шлях“ (з 6. листопада) пише під повним наголовком про жалкіе положення, в якому знайшовся український нарід, підкреслюючи, як ріжні чинники, що те бачать і про те знають, мовчати, ні пари з уст, як замурувало. А далі пишеться і про відношення „братів“ слов'ян до українського народу. Ось цей уступ передаємо вілості:

Україна й „брати-слов'яни“.

А наші „брати-слов'яни“ на скатайщині вже збудували великий план величезної слов'янської федерації держав — від Балтики по Середземне море та від Адриатику по Чорне море — однак на малі тієї слов'янської федерації „України не було, нет і не буде“. Пролікнули Україну з її 45-мільоновим народом — правда, покищо лише теоретично. Там і велика Польща і велика Чехія, а України навіть маленької не зіпчили, хоч багато українських земель до тієї

лерівський, пропадуть. Проте вони радять хвилево піддержувати советський фронт, бо той фронт значно слабший від німецького і його заламання скріпило б становище Гітлера. Шож ті два деспотизми себе могли ґрунтовно знищити треба вдержувати між ними бодай згладу рівновагу. Так говорять нині ті американці, які ненавидять нацизм і большевизм, а проте є за висилку літаків, повзів і гармат на советський фронт.

Трошка інакше, зрозумілих причин, говорить уряд. Уряд мусить свої слова вбирати в лицемірну дипломатичну чемність. Бо ходять йому заохотити Сталіна до найдовшого опору і не допустити до замирення двох деспотів. Але в засаді уряд думає так само, як думають названі американці. Шобільше, в той сам спосіб думає також британський уряд і навіть кількох британських міністрів були аж так „детактовні“, що отверто це заявили. Вони отверто заявили, що для Британії буде найкраще, коли ті два деспоти себе витереблять до останнього.

А коли так, то цілком хибним є заключення, яке дехто робить, що якщо ми тут в Америці станемо виразно і ефективно по стороні Британії, то тим одночас заявимося за перемогу Сталіна. Таке заключення є не лиш помилкове, але й шкідливе, бо воно спливає активність на тутешньому ґрунті.

планованої федерації не забули „пригорнути“.

А почитайте газет наших „братів-слов'ян“ на цьому континенті, так там аж кишить від наклепів на українські вольні замання та від поучень, і погроз супроти українців, які не хочуть бути предметом навіть у руках своїх братів — слов'ян, а хочуть бути предметом і нарівні з ними.

Навіть якийсь наш брат-слов'янин (з „дога“ чи з „сівера“ не знаємо) Калпашніков, що то є головою якогось „Слевонік Комітє фор Демокрасії“ на Пайні стріті в Нью Йорку, почав оце давати поучення та грозити українцям остракізацією (осудженням черпковим судом) „з боку братства всіх вільних слов'янських держав“, як вони „віритимуть в зрадницькі та беззмістовні обіцянки брехливої націстської Німеччини“. Брати Калпашнікови та йому подібні навіть у позі батьків-навчальників ніяк не можуть заговорити до українців та про українців так, щоб не плінути в лице українського народу та не картати його за ними самими здумані, мнимі проступки. Вони мовчать про своїх Годавіх, Струмінських, великих князів Володіврів і тим подібних „достойників“, що „урядують“ або збираються „урядувати“ під німецьким протекторатом. Зате вони беззастанно кричать про „германофілізм“ Павла Скоропадського, дарма, що він вже давно перестав бути політичною особистістю для українського народу.

Пора їм глянути дійсності в вічі.

Дурня і в церкві бють, говорять із болем та досадою деякі українці. На похиле українське дерево навіть кулява коза та й та скаче! В дійсності український народ ні не дурний, ні не похилий. Довговічність історія говорить, що українці це найстарший та найпалкіший демократичний, свободололюбний і гуманний народ. Він любить особисту свободу, шанує особисту волю інших, на чуже ніколи не зазіхає, але за своїм стоїть дозгину. А при тому він великий народ, якого не проликинеш, бо кистою в горлі стане й задущить. Український народ має велику моральну, потенціальну силу, яка не доводиться тим нашим меншим чи більшим братам — слов'янам, які набули від свого германського сусіда наклін до загартництва та ласування на чужій, крадений землі. Історія дає багато прикладів цього. Однак також та й історія повинна навчити

наших братів — слов'ян, що безглуздом і самогубством було би, якби вони дали нехтувати своїм великим, добродушним братом-українцем і далі зазіхали на його землю. Без огляду, як ця війна скінчиться, повоєнна Європа та світ будуть інші, як досі. Наступить переоцінка вартостей, а також мабуть наступить економична, політична й соціальна смерть старого ладу. Світ буде ліпший, кращий. Український народ рішався зажити в тому світі вільним, державним життям, або згинуть. Тому не час тепер нашим братам-слов'янам далі думати старими категоріями і далі покористовуватися старою методою „ловити злодія“ супроти українського народу. Бо це їм на користь ніяк не виїде! Український народ під кожним оглядом сильніший від польського, чеського, а навіть московського. Коли має бути створений слов'янський вал проти агресивного германізму, то Україна в такій слов'янській спілці не може бути лише предметом — тереном, а український народ лише гарматним м'ясом, але має бути повноправним членом тієї спілки. Інакше український народ не піде на жадні, хочби й найкращі гасла інших слов'ян, дарма, що він добродушний і довірливий. Історія вчить кожного — одного скорше, другого пізніше. Український народ навчився з неї впровадити останні десятиріч. Скажім, широко, брати слов'яни — москалі, поляки й чехи — дали йому таку науку в тому часі, що доки житиме один українець у світі, то руководитиме нею. Він навчився, що не важке гасло, хочби й найкраще, а те, що криється за ним. Другого слухай, але свій розум май! Бач других такими, якими вони є, а не такими, якими вони представляються, чи якими хочеш їх бачити! І багато-багато життєвої мудрості навчився наш народ у справі відношення до своїх ближніх і дальших сусідів — навчився ціною великої нужди, моря крові і гір трупів найкращих українських синів і дочок.

Слово тепер за іншими слов'янами, чи вони хочуть українців у своїй спілці. Вимоги українського народу під цим оглядом ясні та слушні. І від них український народ ніколи не відступить!

годині, зелене сукно розтривається... Нараз на небі показується поломів з гарматного вистрілу. Він глухого гуркоту дзвонять шиби. Всі здригнулись і поглядають на себе неспокої-

но. Тільки маршал не видів нічого, не чув нічого: похилений над білярдом він як раз думає над чудовим реваншем ударом; в тих ударах його головна сила!

(Докінчення на сторони 3-тій)

ПІКЕТУЮТЬ ЛУІСА. — Студенти вищих шкіл в Александрії, Верджинія, зараз коло Вашингтону, ходять з табличками попіл дїм Джана Л. Луїса, закидаючи політику, ворожу для оборони краю. Пікетування відбувалося спокійно, і поліція не чіпала пікет.

СОЮЗОВЦІ! ВІДОЗВІТЬСЯ НА ЦЕ ГРОМАДНО, ЯК НА ВАС ПРИСТАЛО

Від імені ексекютиви У. Н. Союзу розіслав головний секретар відозву до Хвальних Відділів У. Н. Союзу в справі поширення виданих У. Н. Союзом по англійським книжкам. Думаємо, що як відділові урядники, так і загал членства возьмуть ту відозву під ширшу розвагу і поступлять згідно з тим, що в ній пишеться.

Відозва ця звучить ось так:

Наша організація, Український Народний Союз, є, як знаєте, не тільки забезпечено-запозомоговою, але також і пародною установою. Як за-помогова — вона дбає про те, щоб давати своїм членам певне та модерне забезпечення. Як народна — вона старається сповняти ці завдання, які вона взяла на себе ще від самих початків існування. А ці завдання, це освідмлювання та обзнайомлювання американського загалу з культурними здобутками українського народу, з його багатотрадицією та історією, з його природним правом на вільне життя.

Маючи ці завдання на увазі, заходом У. Н. Союзу видано тепер англійською мовою дві високовартісні та дуже цінні книжки, а саме:

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ“

„БОГДАН — ГЕТЬМАН УКРАЇНИ“

Ще в березні 1939. року на річному засіданні головного уряду У. Н. Союзу, яке відбулося в Шікаго, головні урядники рішили, щоб з нагоди 45-ліття існування У. Н. Союзу, що саме припадало на 1939. рік, видати таку книжку, яка містала б собі дійсні та правдиві факти про історичний хід життя та буття українського народу. Такою книжкою головні урядники вважали „Історію України“ М. Грушевського.

Треба було вложити більше як два роки праці, заки могла з'явитись ця книжка. Працювали над її виданням свої люди, а також двох американських професорів, які саме є великими знавцями складного східно-європейського питання. Ними є професор Маямського університету О. Фредриксен, який поміг обробити Історію України, а знов професор Ейльського університету Ю. Вернадський, який написав вступне слово до цієї Історії. „Історію України“ видала преса одного з найславніших американських університетів, а саме преса Ейльського університету.

Головно в теперішніх часах, коли на полях України ведуться криваві бої, і коли про Україну багато пишеться, нашим обов'язком є подбати про те, щоб усія научні інституції, бібліотеки, видавництва, журнали, часописи й визначні політичні діячі мали під ру-

ками властиве, достовірне та наукове жерело про Україну. Таким джерелом є власне „Історія України“.

Так само нам треба подбати, щоб і наша роджена тут молодь обзнайомилась докладно з історією того народу, з якого походять її батьки. Це знання може їй дати явраз згадана „Історія України“.

Хтож має подбати про те, щоб ця „Історія України“ знайшлася в руках властивих американців та української американської молоді? Відповідь на це повинні дати явраз відділи У. Н. Союзу та поодинокі Союзовці, ці відділи й ці Союзовці, які завжди працювали над тим, щоб у різні можливі способи помагати по-неволі Україні. Власне до тих відділів і до тих Союзовців ми й тепер відносимося. Подбайте, щоб, у першій мірі, бодай один примірник „Історії України“ і один примірник книжки „Богдан — Гетьман України“, яку написав проф. Ю. Вернадський, знайшлися в бібліотеці кожного відділу; а далі, щоб відділи закупили ці книжки як подарунок для відповідних американських установ та осіб, а зокрема, щоб поодинокі Союзовці закупили також ці книжки для себе чи для своїх дітей. Бо „Історія України“ повинна знаходитись в хаті кожного свідомого американського українця.

Саме тепер зближаються Різдва і Свята. Як кожного так і цього року ми певно будемо обдаровувати своїх близьких та знайомих з нагоди цих свят. Купуючи подарунок, ми не можемо підняти кращого й вартішого дарунку як згадані книжки: „Історія України“ й „Богдан-Гетьман України“. „Історія України“ коштує \$4, а „Богдан-Гетьман України“ \$2.50. Заовлення на ці книжки треба висилати до адміністрації „Свободи“.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Л. К., Клівленд, О. — Дуже Вам дякуємо за витинки з польської газети, який використаємо. Явраз такого матеріалу нам треба, бо, як самі бачите, то навіть і те велике нещастя, яке переживає польський нарід, не вибило з польських провідників крайнього шовінізму і ненависті до українців.

Д-р П. Д. — Витинки одержали з Шікаго. Дивує нас, як Ви його дістали в Філадельфії. Добре робите, що висилаєте. Не надійтеся на нікого другого. А як так трапиться, що вимково редакція дістане те саме з двох боків, то краще, що так є, якби мала не дістати від нікого.

КОЖНИЙ СВДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЯК Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інститутів чи американських визначних людей).

Клівленд, Огайо. — Українські Злучені Товариства в Клівленді. Огайо, переслали \$78 на 12 примірників „Історії України“ М. Грушевського і 12 книжок Ю. Вернадського „Богдан — Гетьман України“ для висилки до каледжів і університетів в штаті Огайо. Адв. О. Е. Малицький, голова згаданої організації, пише, що поминено при висилці деякі міста, як Йонгстайн, Акрон, Толідо, Лорейн і Кантон, бо там українці живуть зорганізовані й самі подбають, щоб ті цінні книжки дістались до бібліотек і вищих шкіл та визначних американців, бо то роду акція є під теперішній час найкращою обороною українського імені. Книжки вислано на такі адреси:

Western Reserve University, Cleveland, Ohio;
John Carrol University, Cleveland, Ohio;
Oberlin University, Oberlin, O.
Ohio Wesleyan University, Delaware, Ohio;
Ohio State University, Columbus, Ohio;
Kent State University, Kent, O.
Baldwin-Wallace University, Berea, Ohio;
Ohio University, Athens, Ohio;
University of Cincinnati, Cincinnati, Ohio;
Heidelberg College, Tiffin, Ohio;
Cleveland College, Public Square, Cleveland, Ohio;
Cleveland Public Library, Cleveland, Ohio.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РАДІ, ЩО ДІСТАЮТЬ КНИЖКИ ПРО УКРАЇНУ.

Тов. „Запорозька Січ“, від 283 У. Н. Союзу в Обори, Н. П. вислало „Історію України“ М. Грушевського, видану англійською мовою, до „Сімор Лайбері“, подібно, як це роблять інші відділи нашої організації чи поодинокі громадяни. Згадую про це тому, що з цього листу, який заслали до редакції, видно, що нам дякують за отсей дарунок, але не кількома словами, а так, що виразно признають, що це дійсно добра і цікава книжка, на яку, як заповідають, будуть старатись звернути увагу читаючої публіки. Заразом нам дякують за ту розумну думку, що наказала нам ту книжку їм писати.

Отже самі переконуємось, що ту книжку освідчені американці дійсно цінують. Вони признають, що вона написана дуже інтересно і мудро. Ось тим усі ми повинні тішитись. А що важніше: подбати, щоб оті книжки, що видані У. Н. Союзом англійською мовою як найскорше розійшлись, та щоб дістались у руки американців не-українського походження. А вже про те, що вони повинні бути в наших хатах, хіба не треба нагадувати.

Омелян Саварин, секр. 283 від. У. Н. С.

НЕВИЗНАННЯ САМОСТІЙНОСТІ УКРАЇНИ БУЛО ПОМИЛКОЮ

Гітлер є продуктом дипломатії, більше цинічний і менше гіпокритичний, як многи з других, — сказав Генри Бураса, б. провідник французьких канадських націоналістів й виставитель денника „Ле Девуар“. По закінченню поспішної Великої Війни, говорив Бураса, представники демократії уложили такий мир, що не міг вдоволити багато народів.

Мир в Європі укладали тоді люди, які не знали або не хотіли знати відносин в Європі. Відсон, методиский проповідник, Клемансо, хитрий лис, який скидав неодного міністра, і Ллойд Джордж, чоловік великих візій, — ці то люди поділили Європу. Вони поділили австро-угорську імперію. На її землях повстала Чехословаччина; частину Австрії забрала Югославія і Румунія, а частину новоповставша Польща. Всі ці держави мали таке саме мішане населення, як мала австро-угорська монархія, — не могли отже розвинути спокійно.

Відбудовання Польщі було доброю ідеєю. Та треба було влучити до Польщі тільки ті польські землі, в яких мешкали поляки. Коритарі, який відділював би Східні Пруси від Німеччини, не треба було робити. Кожний, навіть не-політик, міг знати, що той коритар буде причиною непорозуміння між Німеччиною і Польщею.

Дальшою помилкою конференції у Версалі було установлення самостійної Австрії з 2-мільоновим містом Від-

нем як столицею. Така ма-ла держава з так великим мі-стом не могла сама існувати. Великою помилкою конфе-ренції у Версалі було також невизнання самостійності Ук-раїни. По скінченню Великої Війни всі думали, що творці версайського мира полагодять справи національностей в Ев-ропі; тимчасом конференція у Версалі тих справ не вирі-шила а це більше їх заплута-ла.

Такі рішення національних справ викликало велике обу-рення серед пошкодованих на-родів. Найгірше огірені були німці і в наслідок цього огі-рення прийшов до влади Гіт-лер.

Взявши це під увагу може-мо сказати, що за теперішню війну винуватий не тільки самий Гітлер, але й похибки давних дипломатів. В теперішній часі, говорив Бураса, є в Європі три полі-тичні системи: система „англо-саксонська, яка репрезентує економічний лібералізм, що в ній може розвиватись капіта-лізм; система комуністична, яка запровадила беззвірство. Та опоненти комунізму не так бо-ються беззвірства, як цього, що комунізм бореться з капіта-лізмом. Третою системою є національний соціалізм, який показував різні монополі і за-містів їх державним режимом. При кінці своєї промови Бу-раса сказав, що він вірить, що з теперішнього хаосу Франція вийде морально, а може і по-літично, більшою, якщо між французьким народом не буде з 2-мільоновим містом Від-

ПРИГОТОВАННЯ ДЛЯ РІЗДВА. — Коло Білого Дому укладають уже ялинку. Президент Рузвельт виголосив з ганку Білого Дому (на світанні, на далекому плані) промову.

питан борониться як лев... Сімнадцять! вісімнадцять! де-вятнадцять! Ледви стає часу, щоб записувати пункти. Воєнний галас наближається. Маршал має зробити ще од-дин пункт. Гранати впадають щось, наче б'ють скоро че-уже до парку. Ось один лу-снів над ставком. Зеркальна поверхня ломиться; перестра-шений лебідь плаває в вирі

закровавленого пір'я. Це о-станній вистріл. Дальше вели-ка мовчанка. Чути тільки плюск дощу по грабінні і не-виразні звуки їзди під горою; та на болотистих дорогах щось, наче б'ють скоро че-реда. Армія зовсім розбита. Маршал виграв партію.

ПІДПІРАЄТЕ СВОЇХ БІЗНЕСМЕНІВ

ТЕПЕР СТАВЛЯТЬ VOLGA BOATMAN в французькій мові з англійськими написами. Російські пісні. Музика Чайковського. „Н. П. Девіл Нос“ признала шутку три зирки. „Н. П. Геральд Трібон“ пише: „Supreme at its Zenith“.

Додатково: ВОЄННІ НОВИНКИ. Безпереривно від 10. рано. До 1. пополудні в будні дні вступ 15 центів.

ДЛЯ ПІЗНАННЯ УКРАЇНИ

в часах великих суспільних і національних переворотів НЕМА КРАЩОЇ КНИЖКИ, ЯК ІСТОРІЯ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ.

Про ту важну епоху самостійної української козацької республіки

лише відомий ЮРІЙ ВЕРНАДСЬКИЙ, професор історії в Ейльському університеті, в англійській книжці, що власне появилася друком з друкарні Ейльської Університетської Преси, накладом Українського Народного Союзу, під нагол:

BOHDAN HETMAN OF UKRAINE

BY GEORGE VERNADSKY

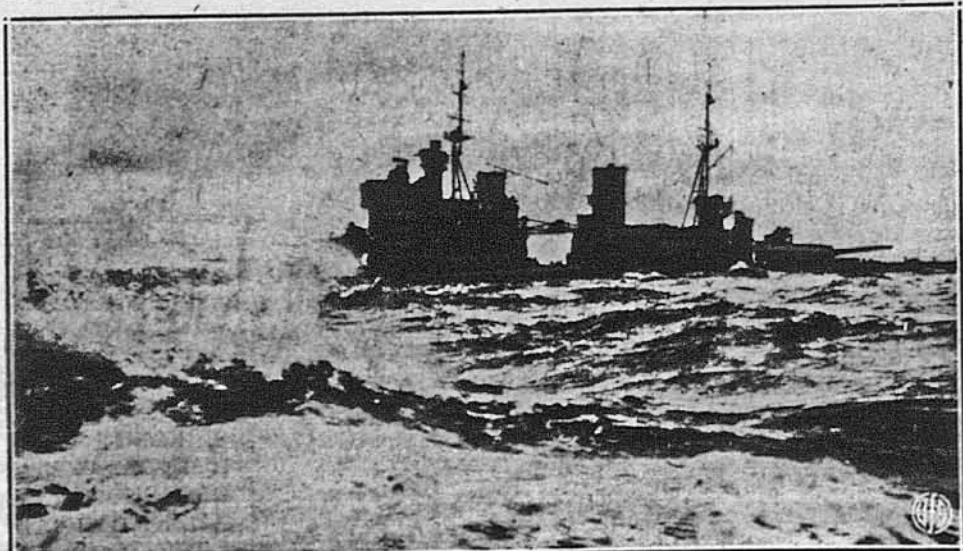
150 СТОРІН. ПОРТРЕТИ й ІЛЮСТРАЦІЇ. ЦІНА \$2.50

ДЛЯ ЗАМОВЛЕННЯ, проситись витягти цей купон на кропкованій лінійці й вислати виповнений до кни-гарні „Свобода“:

“SVOBODA,” P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Посладо ось-т доларів моні-ордером (чеком) і прошу вислати мені примірників книжки: BOHDAN, Hetman of Ukraine.

Ім'я _____ Адреса _____ Місто _____ Крейт _____

ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ У БУРЛИВУ ХВИЛЮ. — Бритійський боевий корабель „Кінг Джордж Фіфт“ підчас морської бурі на океані. Цей корабель має 35,000 тон мі-стоти й має на собі 10 великих 14-цалевих гармат, 16 гармат пів-шеста-цалевих та менші батерії. Він може їхати зо скорістю 30 вузлів на годину.

Партія Білярду

(Довіщення зб стор. 2.)

Але ось знов світло, потім знов друге. Гарматні вистріли падають густо один за одним. Адуатанти біжуть до вікон.

— Чи це прусаци атакують? — Нехай атакують! — каже маршал, ставляючи білу. — Ваша черга, капітане!

Генеральний штаб здригається з подиву. Тирен, що за-снів на ляфеті, є нічим проти цього маршала, такого спокій-ного при білярді в хвилі ата-ку... Тимчасом галас стає біль-ший. З гарматними вистрілами мішається тріск картачів, ле-тять огністі кулі. Червона хма-ра з чорними краями заходить аж до краю травників. Сере-дина парку в поломіні. Паси і фазани кричать перестраше-ні в своїм голубнику; арабські коні в стайнях зачувають порох стають дуба. На головній ква-тирі рух. Дешпа за дешпою. Штафети прибігають як мож-на найскорше. Кличуть мар-шала.

Маршал неприступний. Як уже сказано, ніщо не в силі перешкодити йому скінчити партію.

— Ваша черга, капітане! — Але капітан розсіяний. Що то значить молодість! Він тра-тить голову, забуває, як має грати і робить розпораз два удари, через що, майже ви-грає партію. Тепер маршал впадає в злість. Несподіван-ка, досада малюються на його мужнім лиці. Як раз в тій хвилині воігас на подвіря кінь в повнім галлопі. Адуатант за-брызканий болотом, одним скоком впадає на ганок: „Мар-шале! Маршале!“ Варто ви-дти, як його приримили... Розні-ваний і червоний як когут, маршал показується у вікні з білярдовим кийом у руці.

— Що там сталося? Хто це? Чи тут нема ординанса? — Але маршале... — Добре, добре... зараз... Нехай чекають моїх приказів! І вікно замирається зі злістю. Нехай чекають його при-казів!

Що мають робити бідні по-

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 15. листопаду 1941. року помер довголітній секретар і член Тов. Української Січч, відділу 59. У. Н. Союзу в Бриджпорті, Кон.

ІВАН ГЛИВА. Покійний походив зо села Носова, повіту Підгайці, Гали-чина. Прожив всего 46 років. Оставив у смутку жену Ана-стасію, чотири дочки: Джейні, зам. Новак; Мей, зам. Шуберт; Анну і Мільдред; сина Гаррія, два зяті та два внуки: Елайні і Роберта Новак.

Похорон відбувся в понеді-лок, 17. листопаду 1941. року, з дому-жабоби до укр. правос. церкви Пречистої Діви Марії. При участі місцевого пароха о. А. Бека і о. Н. Піагорсь-кого відправляли Покійного Івана члени Тов. Укр. Січч при великій залізці народу, що зі-бралась масово, щоб Покійному віддати останню службу.

Покійний справляв заслужо-ну собі в народі признання своєю неспустною діяльністю для розвою нашого товариства. Роз-літ Українського Народного Союзу зявлявше Покійному і-нагові Гливі незвичайно багато. Був душою організації в цій околиці. Покійний справляв у-ряди в Союзівім відділі та був делегатом на конвенції У. Н. Союзу. Віддав теж немало за-слуги коло розвою місцевої парохії. Був секретарем Стей-тової Американської Україн-ської Організації і секретарем будови Українського Народно-го Дому в Бриджпорті, Кон.

Тіло Покійного зложено на Угорським цвинтарі св. Івана в Стратфорді, Кон. Нехай прибрана земля Ва-шингтона буде йому пером! Мих. Галькевич, секр.-кас.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Хор „Думка” розпочав нову працю.

Коли минеться літо, а по ній прекрасні і теплі та сонячні дні осені, по організаціях та товариствах починає наново оживати праця. Таке буває і в Українському Національному Хорі „Думка”.

Перші сходи членів хору „Думка” відбулися дня 21-го вересня 1941. в парку п. Присташа. Ці збори були рівночасно отворенням сезону на рік 1941—1942. На зборах не бракувало також і гостей та симпатиків. З тої нагоди влаштовано прекрасну забаву. Весела гутірка, жарти, ширі розмови. Розложили велике огнище, при котрому пекли бараноло, кукурузу, смажили солонину та „вінерки”. Все це, хоч так примітивно приладжене, смакувало всім краще ніж деколи і найкращі „стейки”. Всі бавилися до пізнього вечора. Підчас забави виголосив традиційним звичаєм, коротку промову, п. Іван Отаманець, відомий диригент цього хору. В своїй промові пригадав значіння української пісні, її красу, та згадав про велику потребу поширення цієї пісні між американцями. Відтак промовив коротко і швидко п. Чмир, один з піонерів українського життя в Дітройті та бувший голова Українського Народного Дому. Він гратулював хорів „Думка” та його неструженому диригенту за працю та славу, придбану українцям, а також заохочував до дальшої витревалі праці на будуче. В кінці п. Присташ, владитель парку, сказав свою радість, що хор

про нього не забуває, та заявив, що відступає для хору парк безплатно.

Перший виступ хору „Думка”.

Перший виступ хору „Думка” відбувся дня 26. жовтня в Гартленд, Міш. Концерт був у міській музичній салі, де між публікою не бракувало музичних знавців та інших відомих і поважних особистостей. Концерт прийшов з великим успіхом, про що свідчать одержані похвальні листи. Того дня хор мав ще малу несподіванку, бо зовсім не-ожидало, по двох роках відсутності, прибув на цей концерт і прилучився до хору, давний член Ілля Косіковський, який служить у канадській армії. Ілля (в хорі кличуть його Косенко) викликав у публіки велике і миле враження своїм чудовим баритоном. Оплескам не було кінця. Співав він соля в „Ой зійшла зоря”, „Гішла мати на село”, та в „Кері мі бек”. Пані Н. Атаманець представила Косенка присутнім, а також пояснювала присутнім значіння кожної пісні.

Попирають рекордовання пісень.

Дня 2. листопада, комітет хору відбув своє засідання, на якому обговорював та вирішував багато справ, звязаних з діяльністю хору, як також звязаних з виступами хору. З рішень, думаю, найважливішим було те, що хор вирішив за працю та славу, придбану українцям, а також заохочував до дальшої витревалі праці на будуче. В кінці п. Присташ, владитель парку, сказав свою радість, що хор

кож, що хор займається збиранням замовлень на згадані рекорди, та що в будучому хор дасть на ту ціль один концерт, чи який інше підприємство. Вірю, що за приміром Українського Національного Хору „ДУМКА” підуть, в першу чергу інші українські хори міста Дітройта, а далі, всі українські організації та товариства. До такого важкого діла, яким є рекордовання української пісні, хор „Думка”, влічє: всіх диригентів, всіх провідників українських організацій та всіх любителів української пісні в Дітройті.

С. Сосновецький.

ГРЕЙТ МЕДОВЗ, Н. ДЖ.

На А. Ч. Хрест.

Дня 8. листопада наші громадяни, Іван і Ева Дудяк, обходили 25-ліття свого подружжого життя. З цієї нагоди знакоми та приятелі wraz з чотирма дочками і сином Ювілья, зійшлися до Української Галі в Грейт Медовз, і справили їм „несподіванку”, яка їх дуже зворушила. Гром. Ландяк зложив Ювільям побажання і сказав пару слів про Червоний Хрест. Присутні зложили \$14.90, з чого половину призначено на місцевий шпиталь, а другу відіслано до пані Стефанії Галичич для передачі Американському Червоному Хрестові.

ЙОНГСТАВН, О.

Молоді українські артисти пописуються.

В нашій місті є кілька наших молодих українців, що добуваються на видне місце на музичному полі. — Є ними талановита скрипачка панна Ольга Парфенчук, що грає з симфонічною оркестрою, та як солістка і дістала місце в оркестрі диригента Стоковського, Панна Ольга Мусійчук кінчила курс Вашингтон-Юніверситі в Ст. Луїс, й є учителькою на фортепіані. Знову тепер дістається на видне місце наймолодший наш молодий артист, член від. 74 У. Н. Союзу з Нью-Йорка, а це Андрій Ліско, що грає на скрипці. Він дістався на перше місце в оркестрі вищих шкіл північної Пенсильванії, де виступає з солами по різних концертах й грає в оркестрі „Йонгставн Каледж”. Йому всього 17 літ. Студіює під проводом професора музики цього інституту. Перші його виступи в Йонгставні були в „Батлер Арч” й в „Каледж”, в днях 26—27 жовтня, з трудною композицією Крайслера „Сіціліяна енд Рігавдон”.

Щастя Боже молодим нашим артистам і дітям Батька Союзу.

Громадянин.

ТОМАСТОН, КОНН.

На книжку.

Члени Тов. Українська Січ зложили на закупку „Історії України” для Гай Скул. П. Чеснік 60 ц., У. Шере-

ОБВИНУВАННЯ ЗА ОТРО-
ЕННЯ. — У Ст. Пітерсбурзі в Флориді, арештовано 32-літнього Елевина Болджену Майкеда, циркового послугача, під закидом, що він строїв на смерть 11 слонів цирку Рінг-лінга. Два свідки з Гастонії, Норт-Каролайна, зізнали перед поліцією, що бачили, як Майкеда давав слонам капсулки. Майкеда заперечує закид. Він згодився поїхати добровільно на суд до Чарлтона, в Норт-Каролайні.

мета 55 ц., А. Береза 50 ц., М. Шипінська 55 ц., М. Пастернак 35 ц., Ф. Михнів 35 ц., І. Наконечний 30 ц., М. Москалюк 30 ц., М. Батюк 35 ц., Я. Кульбіда 25 ц.

DEFENSE BONDS QUIZ

Q. What simple satisfactory way is provided for all of us to express our gratitude for being Americans?

A. The means is the purchase of Defense Savings Bonds and Stamps—available to almost every man, woman, and child. Ownership of even a 10-cent Stamp carries the satisfaction of knowing you have helped the Nation to arm.

Q. What denominations of Defense Savings Stamp are on sale at retail stores?

A. Stores are concentrating on selling 10-cent and 25-cent Stamps, in order to get a maximum number of customers to participate in the Defense Savings Program. Many stores also carry 50-cent, \$1, and \$5 Stamps. Stamps of all denominations may be purchased at post offices.

NOTE.—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C. Also Stamps now are on sale at retail stores.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

АДЮТАНТ ВЕЙГАНА ПЕРЕХОДИТЬ ДО ГЕН. ДЕ ГОЛЯ.

НЮ ЙОРК. — Делегация „Вільних Французів” повідомляє, що ген. Роберт Одик, адютант ген. М. Вейгана, зирвав з урядом Віші та перейшов до „Вільних Французів” ген. де Голя. Ген. Одик перебував в Америці на офіційній місії, але по усуненні Вейгана з провідного посту в Південній Африці рішився віддати свої услуги тим французам, які дадуть боротьбу проти Німеччини по стороні Англії.

ОГОЛОШЕННЯ

ВАЖНЕ для тих українців, що поїдуть до Мамми, на Флориді, на відпочинок, а хотіли б мати гарне помешкання, і не дорого, нехай заглянуть до:

МАКСИМОВИЧА,
2225 N. W. 82nd St., Miami, Fla.
Phone: 7-4170.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
Аналіз крові для подружжого здоров'я.
Геморойди й жовтяк лікується без операції.
223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14.
Grammarcy 7-7697.
Офісові години 10—8; неділя 11—2.
Жінки-доктор до обслуговування. Х & флюороскоп.—Екзамінація \$2.00.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛЬФІО І ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з цією прегарною, двома вітани, краватом, бальзамованим, вишнваним Похоронного Дому і т. д. \$295.00

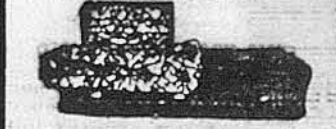
Все, чого треба, з вишном одним, а належностей за церквою відправу й цвинтар.
S. KANAI KAIN
433 State St., Perth Amboy, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шира і чесна
Main Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.,
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347
Branch office (Phila):
969 SOUTH BROAD STREET,
TRENTON, N. J.
Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребом по ціні так низькій як \$150.
Обслуга найкраща.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7561.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ-ЙОРКУ І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel.: Melrose 5-5577

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЬ ІХ БУДУЧИНУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

STOP MASS MURDERS

SHOOTING HOSTAGES —
KILLING WOMEN AND CHILDREN —
SINKING UNARMED SHIPS — GESTAPO TERROR

Protest the Cause Against Corruption!
Committee To Defend America
Free World Association

ЗАКЛИК ДО ПРОТЕСТУ ПРОТИ МАСОВИХ МОРДІВ ЦИВІЛЬНИХ ЛЮДЕЙ НАЦИСТАМИ. Цим афішом закликає Комітет Оборони Америки на свої протестаційні віча.

ТАРЗАН, ч. 450. Підступ Вилієна.

ZEELA WAS PUZZLED WHEN THE DASHING VILYENO ENTERED BUT HE FLASHED A FRIENDLY WINNING SMILE.

Поява Вилієна в кімнаті Зе-лі дуже здивувала дівчину. Хитрий Вилієно моргнув до Зе-лі і прихильно усміхнувся.

HE MADE HER UNDERSTAND HE'D COME TO TAKE HER AWAY. DELIGHTED, ZEELA MADE SIGNS THAT TOMMY MUST COME TOO.

Далі він їй пояснив, що він прийшов до неї, як приятель, щоб її звідсіля забрати. Врідувана Зе-ля знаком показала, що треба й хлопця забрати.

SO BY BLUFFING THE GUARDS, VILYENO TOOK POSSESSION OF THE BOY.

Вилієно, зрозумів, охотно і на це згодився. Ось таким підступом він тепер виводив зо собою Зе-лю і малого Тома з помешкання свого брата.

THE JUNGLE MAID BELIEVED SHE WAS BOUND FOR FREEDOM, NEVER ONCE SUSPECTING VILYENO'S WICKED DESIGN.

Зе-ля була свято переконана, що Вилієно дійсно виводить її на волю. Вона ні на хвилину не підозрівала, що цей підступний чоловік має свої плани.